

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಪರವಾನಿಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರವರು ತಮ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೧೯೮೩ ರಿಂದ ೨೮-೨-೧೯೮೩ರವರೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಉಪವೇಶನಗಳಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನೂ ಕೋರಿ ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

“ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರವರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ದಿನಗಳ ತನಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಸದರಿ ಉಪ-ವೇಶನಗಳಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸದನವು ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆಯೋ?”

(ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗೈರು ಹಾಜರಾಗಲು ಶ್ರೀ ಶಿವಲಿಂಗೇಗೌಡರವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳು

ನಂಜನಗೂಡಿನ ಬಳಿ ಇರುವ ಜೆಮಿನಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಅನಿಲ ಹೊಗೆಯಿಂದ ೫ ಕಿ.ಮೀ. ಸುತ್ತ ಇರುವ ಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಜಯಕುಮಾರ್ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಂಜನಗೂಡಿನ ಬಳಿ ಇರುವ ಜೆಮಿನಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿಯಿಂದ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಅನಿಲ ಹೊಗೆಯು ಸುಮಾರು ೫ ಕಿ.ಮೀ. ಸುತ್ತ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹರಡಿ ಜನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಈ ಅನಿಲ ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಭಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು).—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ನಂಜನಗೂಡಿನ ಬಳಿ ಇರುವ ಜೆಮಿನಿ ಡಿಸ್ಟಿಲರಿ (ಪ್ರೈ) ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಎಂಬ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ೧೯೪೨ ರ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಇದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಕಾಕಂಬಿ (Molasses)ಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದಿನಂ ಪ್ರತಿ ೩೦,೦೦೦ ಲೀಟರ್ ಮದ್ಯಸಾರವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯು ನಂಜನಗೂಡಿನ ಬಳಿ ಕಬಿನಿ ನದಿಯ ಮೇಲ್ಮಂಡೆಯ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ಜಾಗವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತ್ತು. ಉಗ್ಗಿ ಮೆಯಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಂಜನಗೂಡು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಜಲ ಮತ್ತು ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಲಿ, ನಂಜನಗೂಡಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಂಜನಗೂಡು-ಚಾಮರಾಜನಗರದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಜನಗೂಡಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ೨ ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ದಲ್ಲಿರುವ ಗೀಳಹಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಮೂಲಗಳು ಎರಡು ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೀರಿನ ಆವಿಯನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಬೆಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಕಲುಷಿತ ನೀರು.

ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಹಬೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಹಬೆಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ದಿನಕ್ಕೆ ೨೫ ಟನ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹಬೆಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ೩೦ ಮಿಟರ್ ಎತ್ತರವುಳ್ಳ

ಚಮಣಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿದೆ. ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಗೆ ಸದರಿ ಉದ್ದಿಮೆಯು ಪರವಾನಗಿ (consent)ಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣಾ ಮಂಡಳಿಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಬೆಯಂತ್ರಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ೩೦ ಮೀಟರು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಚಮಣಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರತ್ತನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಬೆಯಂತ್ರದ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ವಾಸನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದ್ದಿಮೆಯು ದಿನಂ ಪ್ರತಿ ೪೫೦ ಘನ ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಕುಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳಾದ ನಿರ್ವಾಯು ಲಗೂನುಗಳನ್ನು (Anaerobic lagoon) ಕಟ್ಟಿದೆ, ನಿರ್ವಾಯು ಗುಂಡಿಗಳು ಈಗ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಕುಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ನದಿಗೆ ಬಿಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಟ್ಟಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ನಂತರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ಆದೇಶನೀಡಿದೆ ಸದರಿ ಉದ್ದಿಮೆಯು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿದ ನೀರನ್ನು ಈಗ ಆಳವಡಿಸಿರುವ ಲಗೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಬಟ್ಟೆ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಕುಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಳವಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳಾದ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ನಿರ್ವಾಯು ಗುಂಡಿಗಳಿಂದ Anaerobic lagoon ಉದ್ದಿಮಿಸುವ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನಿರ್ವಾಯು ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಲುಷಿತ ನೀರಿನ ರಸಸಾರವನ್ನು ಲಿ. ೨ ರಷ್ಟು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದರಿಂದ, ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬಹುದು. ಉದ್ದಿಮೆಯು ತನ್ನ ಕುಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ನಿರ್ವಾಯು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಫಿಲ್ಟರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಲಿದೆ. ಹೀಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕುಲುಷಿತ ನೀರು ಬಹಳ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ದಿಮೆಗೆ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿದೆ. ಭಟ್ಟಿ ಉದ್ದಿಮೆಯಿಂದ ಬರುವ ಕುಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಾದ, ಮಿಥೇನ್ ಅನಿಲವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಕುಲುಷಿತ ನೀರಿನ ನೀರಿನಂತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಭಟ್ಟಿ ಉದ್ದಿಮೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ದಿಮೆಯನ್ನು ನದಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಿಂದ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ನೀಡಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ (No objection certificate) ಉದ್ದಿಮೆಯು ಮುಂದೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅನಿಲ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಮುಂದುವರಿದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಳವಡಿಸುವಂತೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಈ ತರಹದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಈಗಿರುವ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಅಂತರ ವಾಸನೆಯು ಜನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಟ್ಟಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳು ಆಳವಡಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಟ್ಟಿ ಉದ್ದಿಮೆಗಳೂ ಸದರಿ ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಕುಲುಷಿತ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಆಳವಡಿಸಿರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಆಳವಡಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಬಿ. ಜಯಕುಮಾರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಉತ್ತರ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಬೆಯಂತ್ರದ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ವಾಸನೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೂ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ನಂಬಜನಗೂಡಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು

ಬಂದು ನೋಡಿ. ೧೦ ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ದುರ್ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯವರು ನೀವು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಈ ಗಣ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ದಬಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಯಾವುದೇ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಸಮರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಮೀನಿ ಡಿಸ್‌ಲರೀಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹಿಂದೆ ಎಂ.ಪಿ.ಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಆರ್. ಬಸವರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡೆತಡೆ ಒಡ್ಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ವಾಸನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಅಪ್ಪಟ ಸುಳ್ಳು. ಖಾಯಂ ಮಾಲೀನಿಂದ ಜನರಿಗೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿ ಡಿಸ್‌ಲರೀಸ್ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಹೆದರದೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ. — ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪುಟದ ಎರಡನೇ ಪ್ರಾರಾಧದಲ್ಲಿ “ಉದ್ದಿ ಮೆಯಂ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಖಜಿಂ ಘನ ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ಕಲಾಷಿತ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೂರನೇ ಪ್ರಾರಾಧದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಉದ್ದಿ ಮೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಕಲಾಷಿತ ನೀರನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕಗಳಾದ ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ನಿರ್ವಾಯಂ ಗುಂಡಿಗಳಿಂದ ಉದ್ದಿ ಮಿಸುವ ಪಾಸನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿರ್ವಾಯಂ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಾಷಿತ ನೀರಿನ ರಸಸಾರವನ್ನು ೮.೨ರಷ್ಟು ನಿರ್ಯಂತ್ರಿಸುವುದರಿಂದ ಪಾಸನೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬಹುದು; ಉದ್ದಿ ಮೆಯಂ ತನ್ನ ಕಲಾಷಿತ ನೀರನ್ನು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದ ನಿರ್ವಾಯಂ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕಂಟಾಕ್ಸ್ ಪಿಲರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಲಿದೆ. ಬೇಗ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕಲಾಷಿತ ನೀರಿನ ಬಹಳ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ದಿ ಮೆಗೆ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದೇಶ ನೀಡಿದೆ. ಭಟ್ಟ ಉದ್ದಿ ಮೆಯಿಂದ ಬರುವ ಕಲಾಷಿತ ನೀರನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಬೇರೆ ವಿಧಾನಗಳಾದ, ಮಿಕ್ರೋ ಅನಿಲವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಕಲಾಷಿತ ನೀರಿನ ನೀರಿನಂತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಭಟ್ಟ ಉದ್ದಿ ಮೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಪಾಸನೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯು ಉದ್ದಿ ಮೆಯನ್ನು ನದಿಯ ಮೇಲಾಗ್ಗದಿಂದ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಉದ್ದಿ ಮೆಗೆ ನೀಡಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿ ಮೆಯಂ ಮುಂದೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅನಿಲ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಮುಂದುವರಿದ ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತೆ ಪರತ್ವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇದುವುದನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುವಾಗ ಇಂಥ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಿಮೀಲ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಯಾವ ಬಿಡುವ ನೀರನ್ನು ನದಿಗೆ ಬಿಡದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ನೀರಷ್ಟು? ನದಿಗೆ ಹೋಗುವ ನೀರಷ್ಟು? ಪಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನಿಲ ಸೇರುತ್ತದೆ? ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿ ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಘಾಟಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವಯಾವ ನಿರ್ಯಂತ್ರಣ ಹಾಕಿ ಪರವಾನಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹಬೆಯಂತದಿಂದ ಬರುವ ಧೂಮದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಿಮೀಲ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಲ್ಪಿದ್ವಲನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಯಾವುದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿದ್ವಲು ಹಾಕಿದರೆ ಏನು

ಹೊಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ೩೦ ಮಿಲಿಟರ್ ಎತ್ತರದ ಚಿಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಹೋದರೆ ಮಾನವನಿಗಾಗಲೀ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಹಾನಿಕರ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್‌ಗಳ ಆಕ್ಷೆಪ್ಪೆಡ್ ಒಪ್ಪಿನಿಯನ್. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಬಿಡತಕ್ಕ ಕಲುಷಿತ ನೀರು ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ನದಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಗಂಡಿಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಆದರಿಂದ ಅಪಾಯ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಜಯಕುಮಾರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಎಂದು. ನಾವು ಪುರಸ್ಕೃತರಿದ್ದಾಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ನಂಜನಗೂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜಯಕುಮಾರ್ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರು, ಅವರಿಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದೆ. ವಾಸನೆ ಇದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ ಲಗನುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ನೀರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಪುನಃ ನೀರನ್ನು ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾತು ಬೇರೆ ಆದರೆ ದುರ್ಮಾಸನೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಇರಬಹುದು. ದುರ್ಮಾಸನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವಿಲ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಸದಸ್ಯರೀವರ್ ಕಳವಳವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಬ್ಬರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾನೂ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಸವರಾಜ್ ಅವರದಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ ಅವರದಾಗಿರಲಿ ಅವರಾರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ಬೇಕು ಎಂದು ತಜ್ಞರು, ಮಾಹಿತಿ ಗೊತ್ತಿರುವವರು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿಯಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಬೇಡ.....

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ.—ಸ್ವಾಮಿ,...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಬ್ಲರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಾನೂ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ನಿಮಗೆ?

ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ಹೆಮ್ಮಿಗೆ.—ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ೩೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಚಿಮಣಿ ಇದ್ದರೆ ೩೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾವುದೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೦ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಪರಿಸರ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಅಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಹೋದಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಎರಡು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಯಾವರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಆಗಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಉದಾಸಿಯವರ ಗವನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ. ಮಾನ್ಯ ಉದಾಸಿಯವರು ಹಾಜರಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮಯ್ಯನವರೇ, ತಾವು ಗವನ ಸೆಳೆಯಿರಿ.

(೨) ಹಿರಿಯೂರಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಹಿರಿಯೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿನಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—(ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು)

ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಮೂಲ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಕೋಟಿ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಭೂ ಮಟ್ಟದ ಜಲಸಂಗ್ರಹಾಗಾರಕ್ಕೆ ಪಂಪು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಜಲಸಂಗ್ರಹಾಗಾರದ ಮೂಲಕ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ೪ ಲಕ್ಷ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಲ ಮಂಡಳಿಯು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಪಟ್ಟಣದ ನೀರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ೮೫.೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಈ